

Državina

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Pravni fakultet

UVOD:

Da bi se omogućio pristup tretiranju stvarnih prava, neophodno je da ova izlaganja počinju sa državinom. Jer gde god se pogleda svuda se susrećemo sa državinom. Da je jedno lice vlasnik to se ne može na prvi pogled konstantovati, ali da je držalac jedne stvari to se odmah vidi pošto je za državinu potrebna ne pravna vlast na jednoj stvari, već faktička vlast.

Za odelo, kućni nameštaj i sprave za rad se već pri površnom posmatranju može reći da faktički pripadaju određenom licu, makar ova lica i ne bili vlasnici ovih stvari. Još je rimsko pravo razlikovalo državinu (possessio) i svojinu (dominium). Ovo razlikovanje je zadržano i u modernim kodifikacijama građanskog prava. Pod pojmom državine u pravnom smislu reči podrazumevamo faktičku vlast na jednoj stvari, nezavisno od toga, da li licu koje vrši faktičku vlast pripada pravo na to ili ne.

Svaki držalac stvari (neposredni, posredni, zakoniti i nezakoniti) ima pravo na zaštitu od uznemiravanja ili oduzimanja državine stvari (smetanje državine). Uznemiravanje državine je svako ometanje državine koje držaocu uskraćuje mirno vršenje faktičke vlasti, a da pri tome ne rezultira oduzimanjem stvari.

Zaštita državine može se ostvariti u vidu samopomoći (samozaštita državine) i putem državnih organa – u sudskom postupku.

Pravo na samopomoć (samozaštitu državine) je pravo držaoca da sam svojim radnjama i izvesnom primenom sile, odbije uznemiravanje u vršenju faktičke vlasti na stvari, odnosno vrati državinu koja mu je oduzeta.

Drugi oblik zaštite državine je zaštita u sudskom postupku. Ovaj oblik zaštite preduzima se podizanjem tužbe.

POJAM I ZNAČAJ DRŽAVINE

Imaoci nekih prava (svojine, službenosti, zaloge, zakupa) ovlašćeni su da na osnovu svog prava vrše faktičku vlast na stvari: vlasnik je, na primer, ovlašćen da stvar drži, da je upotrebljava, pribira plodove, menja suštinu stvari; plodouživalac je ovlašćen da stvar drži, da je upotrebljava, pribira plodove, menja suštinu stvari; zalogoprimac je ovlašćen da stvar drži ali ne i da je upotrebljava i pribira plodove sa nje, a još manje da menja suštinu stvari. Vrlo često se državina i svojina poklapaju, pripadaju istom licu (na primer na odelu koje se nalazi na telu, knjigama u ormanu, šeširu itd.). Ali dešava se da se državina i svojina ne poklapaju (u kafani ukradu ili zamene kaput, lopov je držalac, zamenjivač takođe, a pravo svojine je i dalje kod vlasnika). U teoriji se navode dva razloga zbog čega se pravo bavi državinom i priznaje joj određeni pravni značaj.

1. Državina uživa samostalnu i od prava na stvar nezavisnu zaštitu. Pošto državina sama po sebi nije nikakvo pravo, to bi trebalo da smetanje državine ne pretstavlja nikakvu povredu prava. Ona sama kao faktičko stanje, vređa pravo nekog drugog lica. Međutim, ako se smetanje državine vrši nasilnim putem, u ovoj smetnji sadržana je povreda prava, pošto svaki akt nasilja predstavlja nepravo, i ovo nepravo se uklanja državinskim tužbama. Kad ne bi bilo državinske zaštite postojala bi opasnost da bi tobožnji titular prava primenjivao nasilje da pribavi državinu stvari. O zaštiti državine u pravnoj teoriji postoje različita gledišta. Prema starijim shvatanjima koja su zastupali Savinji, Puhta, osnov državinske zaštite leži u zaštiti ličnosti ili volje držaoca. Jering nalazi da je osnov državine u svojini i da je zaštita državine samo neophodna dopuna zaštiti prava svojine. Kada se vlasniku oduzme stvar, on bi morao da se posluži svojinskom tužbom da bi došao do svoje stvari, ali da bi podigao ovu tužbu, vlasnik mora da dokaže postojanje prava svojine na stvari koju zahteva da mu se vrati.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com